

עמ"ת 67050/12/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 67050-12-20 פלוני (עציר) נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופט ניצן סילמן
העורר
נגד
המשיבה
מדינת ישראל

החלטה

בפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בעכו (כב' השופט זיאד סאלח, סגן נשיא) מיום 28/12/2020, שניתנה במ"ת 55391-12-20.

כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של איומים. בד בבד עם הגשת האישום הוגשה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים כנגדו.

על פי הנטען בכתב האישום, העורר ונאשם נוסף הינם אחים של המתלוננת. המתלוננת התגוררה בבית ההורים ב..... יחד עם הוריה ושני הנאשמים. ביום 25/10/2020, עת בני המשפחה היו במסיק זיתים, שהתה המתלוננת בבית והתעסקה בטלפון הנייד. העורר הגיע לבית וביקש מהמתלוננת את הטלפון, וגילה כי המתלוננת מנהלת קשר רומנטי שאינו לטעמו, כך על פי האישום. העורר ביקש מהמתלוננת לבטל את קוד זיהוי הפנים בטלפון ויצא מהבית עם הטלפון. העורר הזעיק את אבי המשפחה לבית, וכשזה הגיע, איים העורר על המתלוננת כי ישלם 200,000 ש"ח למישהו שיהרוג אותה, כאשר הוא יהיה במקום אחר. לאחר מכן יצא העורר ושב עם אם הצדדים, ואחות נוספת בשם ל'. בשובם לבית איים העורר שנית על המתלוננת באופן דומה. העורר החליט, יחד עם האב, כי הטלפון ילקח מהמתלוננת וכי היא לא תלך לבית ספרה יותר ולא תצא מהבית אלא בליווי בן משפחה. לאחר מכן הלכו בני המשפחה יחד עם המתלוננת למסיק הזיתים, ובשובם אמר העורר למתלוננת "תשתי רעל, עדיף לך".

כחודש וחצי שהתה המתלוננת בבית, מבלי שהלכה לבית הספר, תוך שהעורר והאב מנעו ממנה שימוש בטלפון. המתלוננת לא יצאה מהבית אלא בליווי בן משפחה. ביום 11/12/2020 לפנות בוקר ברחה המתלוננת מהבית והגישה תלונה במשטרה.

בדיון שהתקיים ביום 28/12/2020 בפני בית משפט קמא, הוסכם על קיומה של תשתית ראייתית לכאורית. ב"כ העורר ציינה כי רף האישום נמוך, המתלוננת אינה חיה עוד בבית אלא נמצאת במוסד, ואין מדובר באלימות פיזית. עוד ציינה ב"כ העורר פרקי הזמן הממושכים הנדרשים לעריכת תסקיר, והיעדר ההלימה בין פרקי הזמן הנדרשים לתסקיר, לבין ענישה אפשרית בתיק. ב"כ העורר הציעה כי העורר ישהה בחלופה בביתו ב....., בפיקוח ערבים, שהינם גם עדי תביעה. בית משפט קמא שקל הדברים, וטענות הצדדים, וציין כי לא מצא לנכון לשמוע מפקחים, הואיל ומדובר בחלופת מעצר "משפחתית", כאשר עבירות האיומים בוצעו בה. עוד ציין בית המשפט קמא כי בנסיבות העניין לא ניתן להכריע בבקשה ללא קבלת תסקיר מעצר, אשר יאיר את עיני בית המשפט ויבחן את חלופת המעצר בעיניים מקצועיות. על החלטה זו

נסב הערר.

לאחר ששמעתי טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

ראשית, עסקין בהחלטת ביניים. בית המשפט העליון הורה לא אחת כי ככלל, רק בנסיבות מיוחדות שבמיוחדות תתערב ערכאת ערר בהחלטת ביניים. זאת, כאשר קיים ספק בדבר קיום עילת מעצר או קיומן של ראיות לכאורה, או כאשר מתעורר חשש ממשי כי מעצר העורר אינו חוקי (ראה, למשל, בש"פ 7520/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**; בש"פ 3771/17 **סלאמה נ' מדינת ישראל** ובש"פ 460/19 **דינקו נ' מדינת ישראל**). המקרה דנן אינו עונה על חריגים אלה.

שנית, גם אם מדובר בעבירת איומים, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי הקונטקסט הוא של עבירת אלימות בדלת אמות התא המשפחתי. הפסיקה קבעה כי ככלל, מקום בו מדובר בעבירות אלמ"ב, ראוי להפנות לתסקיר שירות המבחן, לו הידע והניסיון המקצועיים על מנת לאבחן המסוכנות, אפשרות הקהייתה, וטיב היחסים. השווה, למשל, בש"פ 4224/19 **מסאלחה נ' מדינת ישראל**. עוד אציין כי הפסיקה הורתה שגם במקרה ביניים בו קיימת התחבטות לגבי ההפניה לתסקיר, ראוי להפנות לתסקיר באלמ"ב. השווה בש"פ 3137/12 **מדינת ישראל נ' טאו**. עוד אפנה לבש"פ 8853/08 **פלונית נ' מדינת ישראל**, שם הורה כב' בית המשפט העליון לנקוט משנה זהירות בבחינה בעבירות אלמ"ב.

שלישית, גם אם פרקי הזמן לעריכת תסקיר ממושכים, וגם אם מעת לעת ניתנו הנחיות לשקול חלופות גם ללא הפניה לתסקיר (בש"פ 6907/20 **אלסענא נ' מדינת ישראל**), סבורני כי בנסיבות הספציפיות של מקרה זה, מעבר להנחיות הכלליות לעיל, ההפניה לתסקיר הינה ראויה.

אכן, האיום אשר הושמע הינו בגדר אלימות מילולית, וכפי שציננה ב"כ העורר, אין כתם דם על המתלוננת. חרף זאת, כבר נקבע לא אחת כי עוצמת האלימות, בתיקים כגון אלו, אינה המדד היחיד, אף לא העיקרי, בבחינת מסוכנות המשיב, ועל בית המשפט לבחון הצבע והגוון (בש"פ 655/10 **דוידוב נ' מדינת ישראל**).

יישום הדברים למקרה כאן מעלה חשש ממשי והכרח, לפיכך, להמתין לתסקיר. ניכר כי התנהלות העורר היא התנהלות המאפיינת חובת אח לשמירה על כבוד אחותו, כחלק מגישה של שמירת האדמה והכבוד כערכי על. העורר רואה עצמו כמי הרשאי לתת הוראות למתלוננת, להגביל צעדיה ולשלול קניינה, כחלק ממעמדו בתא המשפחתי. העורר דורש את הטלפון, מטיל דרישות והגבלות על המתלוננת, וזו נאלצת לעשות כדבריו. העורר מסוגל להפעיל את בני המשפחה האחרים, כולל הוריו, אחות נוספת, ומטיל סנקציות על המתלוננת. העובדה היא כי מעת האירוע הוגבלה תנועת המתלוננת כדי כך שהיא אינה רשאית לצאת מהבית, אינה רשאית להגיע ללימודים (!!!) ונמנעים ממנה אמצעי תקשורת, היא הנותנת כי שליטת העורר אינה נגמרת בהשמעת איום, אלא מטילה מורא של ממש, שיש בו לשנות אורח חייה של המתלוננת מקצה לקצה.

זאת ועוד - אמנם עבר פרק זמן ממושך מאז השמעת האיום ועד הגשת התלונה. יחד עם זאת, בפרק זמן זה מי שמצוי מאחורי סורג ובריא אינו העורר, אלא המתלוננת. עצם העובדה כי המתלוננת, קטינה, נאלצת לברוח מביתה באישון

ליל, לקחת מונית, להגיש תלונה בהיחבא ולהגיע למוסד, היא הנותנת ומלמדת עד כמה חרדה המתלוננת מפני האיומים ועד כמה השפעת העורר על המתלוננת קיצונית.

רביעית, אכן יש קושי ממשי בשקילת חלופה במקום בו בוצעו האיומים, המקום בו העורר לימד על עצמו כי ביכולתו להשפיע על חיי המתלוננת, להניע אחרים לפעול בשמו וכיוצא באלה.

מעלה מן הצורך אציין כי בפתח הדיון טענה ב"כ העורר כי למיטב הבנתה המתלוננת ביקשה לשנות הודעותיה. נושא זה חורג ממסגרת הדיון בערר ומקומו, אם בכלל, בדיון בבית משפט קמא.

משלל טעמים אלה, סבורני כי אין מקום לשקול חלופה ללא בחינת שירות המבחן, ועל כן לא נפלה כל שגיאה בהחלטת בית משפט קמא.

הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"א טבת תשפ"א, 05 ינואר 2021, בהעדר
הצדדים.